

De kinderen leren experimenteren met kleureffecten door middel van sjablonerende en eenvoudige druktechnieken

Ommuurde stad, plakkaatverf, 8 jaar

Chinese muur, drukwerk, 8 jaar

onderwerp

Chinese muur

techniek

drukinkt, drukwerk,
rollers, zink- of
glasplaten,
sjablonerende, verf,
knippen;
groepswork

formaat

32 x 50 cm, wit of
gekleurd

Toelichting

Als onderwerp is gekozen voor de indrukwekkende, 2450 km lange Chinese muur, het enige bouwwerk ter wereld dat met het blote oog vanaf de maan gezien kan worden. Zonder probleem kan het onderwerp worden veranderd in 'ommuurde stad' of 'kasteelmuur'. Het gaat namelijk om de werking van de sjablonen, al of niet in combinatie met eenvoudig drukwerk met rollers. Zo'n eindeloze rij kantelen van muur of stad zou bij het los-uit-de-hand schilderen al snel leiden tot grove schemabeelden. Met sjablonen, die redelijk verfijnd kunnen zijn, wordt dat gevaar aanzienlijk minder. Maar ook de kleureffecten worden interessanter: er kan wat geëxperimenteerd worden door het tamponneren of het over elkaar drukken van kleurvlakken. De les is bijzonder geschikt voor groepswork. Samen moeten de kinderen dan sjablonerende tekenen en knippen om er een imposante muur van te kunnen maken. Wanneer uitsluitend met plakkaatverf gewerkt wordt, kan dat beter met z'n tweeën gebeuren. Voor het drukken is veel organisatie nodig, omdat er veel spullen worden gebruikt. De resultaten zullen echter ruimschoots de moeite waard zijn.

Begeleiding

We laten enige leerlingen in het documentatiecentrum opzoeken wat er van de Chinese muur bekend is. De oudste muur werd gebouwd tijdens de Tj'in dynastie (256-206 v. Chr.) tegen de voortdurende invallen van volksstammen uit het noorden. Onder de Ming keizers (1368-1644) werd de muur tot 8 meter verbreed en 2450 km lang gemaakt. Daarmee werd de muur het grootste bouwwerk ter wereld.

In de tekenles maken we samen ook een grote muur. Per groep ontwerpen we een aantal sjablonen met kantelen. Ondertussen worden er een aantal platen (glas of zink) ingerold met drukinkt: diverse kleuren op olie- of waterbasis. Zijn de sjablonen klaar dan wordt er per kleur om de beurt ingerold; met de sjablonen houden we lucht en grond afgedekt. Voor de muur kunnen verschillende kleuren over elkaar gezet worden, waardoor meestal een onverwacht en grillig kleureffect ontstaat. De muur laten afwisselen met torens. Is er een reeks klaar, dan gaan we een stuk muur aan elkaar 'bouwen'; dat inspireert om verder te gaan. Er moet samen een oplossing gekozen worden voor de lucht en voor de grond. Die kunnen los ingeschilderd worden, maar – met enige handigheid – ook met drukinkt worden ingerold. Twee kinderen tamponneren steeds een deel van de muur. Zijn de delen klaar dan wordt er een lange muur of stadswal van gecomponeerd. Bij het tamponneren worden de kleuren ook over elkaar heen gezet, maar de verf mag beslist niet te nat zijn.

onderwerp

kleurrijk monster

techniek

omkeer afdruk, glas- of zinkplaat/drukinkt, groepswork

formaat

25 × 32 cm

Andere opdracht

Een soortgelijk experiment kunnen we doen met behulp van dezelfde ingerolde drukinktplaten van de vorige opdracht. Een aantal kleuren wordt vrij dun uitgerold op vlakke glas- of zinkplaten. Hierop kunnen we enige druppels ecoline, water of terpentijn (voor drukinkt op oliebasis) spreken ter verhoging van het verrassingseffect. Het tekenpapier wordt op de afdrukplaat gelegd en er wordt een tekening gemaakt met potlood, balpen of stukje hout. Het onderwerp is een monster of spook. Er mag niet te veel met hand of vingers op het papier gedrukt worden. Wanneer het papier voorzichtig van de

plaat gehaald wordt, staat er aan de achterzijde een grillige tekening – soms met de meest bizarre vormen. Door nu achtereenvolgens met elkaar van plaat te ruilen en zodoende op verschillende platen te werken ontstaan er tevens interessante kleureffecten.

Kleurrijk monster, 7 jaar